

training of students of pedagogical universities for using new information technologies]. Kharkiv.

10. Skopen, M.M. (2005) *Kompiuterni informatsiini tekhnologii v turyzmi* [Computer information technologies in tourism]. Kyiv.

11. Sokolova, I.V. (2004) *Informatsiina kompetentnist vchytelia inozemnoi movy: struktura, zmist, kryterii, umovy formuvannia* [Information competence of a Foreign Language teacher: structure, content, criteria, conditions of formation].

12. Yankovets, T.M. (2012) *Mekhanizm rozvytku innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva* [The mechanism of development of innovative potential of the enterprise]. Kyiv.

13. Xiaohui, L., Wang, Y., Lua, Y. (2011) *Effects of Body Postures on Clothing Air Gap in Protective Clothing*.

14. Yezhova, O.V., Pashkevich, K.L., Gryn, D.V. (2019). *Development of technology students' ICT competence while teaching computer-aided fashion design*.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ВАСЕНОК Тетяна Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Наукові інтереси: проблеми професійної освіти швейного профілю у закладах вищої освіти.

ЗІНЧЕНКО Альбіна Валеріївна – кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Наукові інтереси: проблеми і перспективи професійної освіти швейного профілю у закладах вищої освіти.

МАРИНЧЕНКО Інна Віталіївна – кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Наукові інтереси: проблеми і перспективи підготовки фахівців професійної освіти швейного профілю у закладах вищої освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

VASENOK Tetiana Mykhailivna – Cand. Ped. Sci., Professor of the Professional Education and Computer Technology Department, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University.

Circle of scientific interests: problems of professional education of sewing profile in the Higher Education Institutions.

ZINCHENKO Albina Valeriiivna – Cand. Ped. Sci., Associate Professor of the Professional Education and Computer Technology Department, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University.

Circle of scientific interests: problems and prospects of professional education of sewing profile in the Higher Education Institutions.

MARYNCHENKO Inna Vitaliyivna – Cand. Ped. Sci., Associate Professor of the Professional Education and Computer Technology Department, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University.

Circle of scientific interests: problems and prospects of training specialists in vocational education of the sewing profile in higher education institutions.

Стаття надійшла до редакції 08.11.2021 р.

УДК 378.02:372.8

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-201-73-77

ГЕНКАЛ Світлана Едуардівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7812-6103>
e-mail: filadelfus205@gmail.com

АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Діяльність закладів вищої освіти базується на Конституції України і унормовується законами України «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту». Метою вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту» є здобуття особою високого рівня загальних, наукових, творчих і професійних компетентностей, які необхідні для діяльності в профільній галузі знань та за конкретною спеціальністю.

У Законі «Про вищу освіту» компетентність визначається як здатність особи успішно навчатися, провадити професійну діяльність та самореалізуватися, яка є результатом інтеграції знань, умінь, навичок, цінностей, поглядів, способів мислення, інших особистих якостей [6].

У Концепції розвитку педагогічної освіти наголошується на необхідності впровадження

компетентнісного, особистісно-орієнтованого підходу, опануванні здобувачами освіти педагогічних технологій, на посиленні психолого-педагогічної та методичної підготовки для ефективної фахової діяльності [7].

Вирішення проблеми формування професійної компетентності потребує створення необхідних умов для навчальної діяльності студентів, які б сприяли розвитку цілеспрямованості особистості в здобутті наукових знань та забезпечували їх втілення в практичній діяльності. Сучасна школа потребує висококваліфікованих вчителів, здатних швидко реагувати на виклики сьогодення, сприяти розвитку інтелектуального потенціалу, креативності, самостійності учнів.

Поряд з широкими можливостями для студентів, що забезпечують заклади вищої освіти, такими як: різноманітність форм навчання (очна, очно-заочна,

дуальна, змішана), впровадження неформальної та інформальної освіти, гнучкість, модульність освітніх програм, їх орієнтація на розв'язання конкретно-прикладних завдань під час практичної підготовки здобувачів, існує проблема в реалізації процесуального компоненту, який має бути побудований на основі принципу суб'єктності, творчості, успішності та продуктивної взаємодії учасників освітнього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблемам компетентісно зорієнтованої освіти присвячені дослідження Н. Бібік, В. Бондар, С. Гончаренка, О. Локшиної, О. Овчарук, Л. Паращенко, В. Петрук, Т. Петухової, О. Пометун, О. Савченко, С. Сисоевой, та ін. Науковцями розроблено сутність, класифікацію, компоненти та критерії сформованості компетентності.

На думку дослідників (Р. Гуревич, С. Іванова, Л. Мітіна, С. Молчанов, Н. Ничкало, С. Пільова, О. Семенов, В. Синенко, К. Шапошников) професійна компетентність педагога – складна інтегративна категорія, що включає знання, уміння, навички, досвід та особистісні якості, а оволодіння компетентністю – це тривалий процес професійного становлення на основі ціннісних орієнтацій, пізнавальних потреб, інтересів, мотивів діяльності, прагнення до взаємодії в системі професійних відносин, опанування етичними нормами, культурою, засобами комунікації і здатність продемонструвати набуті якості.

Предметом вивчення педагогічної акмеології є професійне становлення педагога, розвиток й удосконалення його професійних якостей [2, с. 124-134]. Сучасне трактування акмеології як вчення про професіоналізм представлено у дослідженнях Б. Ананьєва, О. Анісімова, В. Бодрова, К. Гуревич, А. Деркача, О.Бодальова, В. Зазикіна, А. Зімичева, Н. Кузьміна, Л. Лаптева, В. Мерлін Г. Михайлова, Г. Семенова, В. Шадрікова. Науковцями розроблено теоретичні засади, окреслено основоположні підходи та тенденції, шляхи досягнення успіху, технології професіонального розвитку особистості.

На думку І. Ніколаєску, акмеологічна позиція викладача ґрунтується на урахуванні потенційних можливостей вихованця, готовності до здійснення педагогічного супроводу та пошуку шляхів удосконалення його діяльності [8, с. 9]. І. Смагін, аналізуючи підходи до формування професійної компетентності зазначає, що в рамках акмеологічного підходу професійну компетентність складає когнітивний компонент професіоналізму особистості, який дозволяє виконувати професійну діяльність з високою продуктивністю [11].

Аналіз сучасних досліджень дає нам підстави стверджувати, що впровадження акмеологічного підходу в освітню практику дозволяє усунути традиційний знанневий підхід до навчання студентів, підвищити особистісну зацікавленість у творчому переосмисленні знань на основі пізнавальних та професійних мотивів, сформувати прагнення до самовдосконалення.

Все це створює підґрунтя для пошуку форм, методів, засобів розвитку професіоналізму, компетентності, творчості майбутнього фахівця, здатного до самореалізації, професійного самовизначення, становлення особистісно-ціннісних орієнтацій та свідомого прагнення до самоудосконалення в педагогічній діяльності.

Мета статті полягає в обґрунтуванні можливостей акмеологічного підходу до формування професійної компетентності майбутніх вчителів біології.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз психолого-педагогічної, науково-методичної літератури, узагальнення, систематизація – для розкриття змісту основних понять, підходів, моделей досліджуваних явищ; емпіричні – педагогічне спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю майбутніх вчителів біології.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Система вищої професійної біологічної освіти має забезпечувати підготовку кваліфікованих фахівців, які володіють фундаментальними знаннями щодо природничо-наукової картини світу, мають ціннісні орієнтації, досвід творчої та практичної діяльності, здатні ефективно здійснювати професійну діяльність.

Результатом природничо-наукової та методичної підготовки майбутніх вчителів біології є професійна компетентність, що закладає перспективи конкурентоспроможності, мобільності, затребуваності на ринку праці, професійного зростання на основі отриманих знань, умінь, навичок, опанування методами наукового пізнання і надає можливість професійної самоактуалізації та самореалізації.

Професійну компетентність майбутніх вчителів біології розглядаємо як складну багатоаспектну категорію, що має знанневу, особистісну, ціннісно-мотиваційну складові та забезпечує розвиток, становлення педагога в професійній сфері.

Професійна компетентність майбутніх вчителів біології включає:

- професійну мотивацію, прагнення успіху та вольові якості;
- цілісні, системні знання дисциплін природничо-наукового та психолого-педагогічного циклу;
- професійні уміння, навички організувати та здійснювати освітню діяльність;
- комунікативні уміння, що передбачають здатність вирішувати конфліктні ситуації, організувати дискусії, полемізувати, переконувати;
- професійну усталеність – сукупність якостей особистості педагога, що дають можливість протягом тривалого часу якісно, впевнено, без емоційного напруження, ефективно виконувати педагогічну діяльність;
- професійну рефлексію як критичну самосвідомість, що забезпечує процеси самоаналізу, саморегуляції освітньої діяльності та створення особистих стандартів саморозвитку;

- духовні та моральні орієнтири, що є суспільно значущими;
- емоційно-ціннісне ставлення до професії, природи, суспільства;
- здатність здійснювати екологічне, біоетичне, санітарно-гігієнічне, громадянське, гуманістичне, естетичне, трудове та фізичне виховання;
- ціннісні орієнтації (світогляд, інтереси, прагнення, ставлення до себе та інших, переконання тощо);
- уміння моделювати педагогічний процес відповідно до цілей, змісту, дидактичних підходів та принципів;
- уміння прогнозувати розвиток освітньої діяльності, урахувати складнощі, перешкоди та здійснювати пошук шляхів розв'язання проблем;
- здатність до порівняльного аналізу програм, підручників, посібників, методичної літератури, незалежність суджень;
- уміння якісно виконувати педагогічну діяльність у нестандартних ситуаціях та приймати раціональні рішення;
- професійну мобільність, як здатність орієнтуватися в змінених умовах, набувати нових умінь та навичок, гнучкість та критичність мислення, ініціативність, готовність реагувати на нові виклики, навчатися впродовж усього життя;
- саморозвиток та самоудосконалення в предметній та психолого-педагогічній сфері;
- здійснення педагогічних досліджень та імплементація їх результатів в освітню практику.

Процес професійної підготовки майбутніх вчителів біології здійснюється шляхом впровадження в освітній процес навчальних дисциплін «Методика навчання біології та природознавства», «Методика навчання біології в профільних класах», «Педагогічні технології в біологічній освіті», які забезпечують методологічну, дидактичну та прикладну спрямованість навчання відповідно до освітньо-професійних програм здобувачів освіти. Досягненню стійкого освітнього результату сприяє впровадження акмеологічного підходу, а саме, забезпечення успішності студентів у навчанні.

О. Дубасенюк розглядає акмеологічні технології як сукупність засобів, що сприяють розкриттю потенціалу здобувачів освіти, досягненню ними професійного розвитку [1; 4, с. 27].

Серед акмеологічних технологій важливе значення мають технології успішного навчання та акмеологічного супроводу педагогічного процесу [8; 9]. Акмеологічна технологія успішного навчання майбутніх фахівців ґрунтується на створенні необхідних умов, що забезпечують набуття професійної компетентності, опанування на продуктивному рівні навчальним змістом дисциплін та методичним інструментарієм.

Загальними акмеологічними домінантами формування професіоналізму на засадах успішного навчання майбутніх фахівців є: фасилітація, мотиваційна активність, продуктивність, особистісна орієнтація навчального процесу, педагогічний

супровід, індивідуальна траєкторія навчання, розвивальне освітньо-професійне середовище, організація евристичної та творчої діяльності, самоактуалізація майбутніх фахівців, цінність діяльності здобувачів освіти.

Під час навчання майбутніх фахівців фасилітація як спосіб підтримки, організації конструктивного діалогу та допомоги під час розв'язання професійних завдань забезпечує ефективну групову взаємодію між студентами, полегшує комунікацію та колективне розв'язання проблем, що дуже важливо під час проведення студентами уроків біології, їх аналізу та обговорення. Завдяки такому інструменту студенти відчують себе впевнено, вчатьсЯ толерантно сприймати думку інших, аналізувати педагогічні ситуації, створювати модель майбутньої професійної діяльності.

Акмеологічна позиція викладача забезпечує мотиваційну активність студентів, відчуття ними необхідності підвищувати рівень компетентності й майстерності під час вирішення пізнавальних і професійних завдань, усвідомлення значущості навчальної діяльності, а також того, що успіх в професійній сфері залежить від прагнення до самовдосконалення та особистісного зростання.

Організація освітнього процесу, головним критерієм якого є продуктивність навчання, забезпечує високі результати та досягається опануванням змістом дисциплін, практичним застосуванням знань та інтенсивним включенням студентів у розв'язання значущих для них навчальних проблем. Важливо використовувати методи, що стимулюють продуктивну діяльність студентів: дискусії, метод конкретних ситуацій, мозковий штурм, дебати, ділові та рольові ігри, метод проблемного викладу, дослідницький метод.

Навчання, у якому головним пріоритетом є особистісна орієнтація навчального процесу надає можливість виявити та розкрити природні здібності студентів та потенційні можливості, створити суб'єкт-суб'єктні відносини, урахувати пізнавальні потреби, інтереси, пізнавальний досвід. Така організація навчального процесу забезпечує переорієнтацію на особистісно орієнтовану модель викладання з інформаційної, також створює умови для формування індивідуального пізнавального шляху набуття компетентності й становлення особистості в професійній діяльності.

Важливим чинником успішного навчання майбутніх фахівців є педагогічний супровід, що передбачає консультування, інформування, своєчасну допомогу під час розв'язання навчальних та професійних завдань, попередження розчарування в професійному виборі, створення адекватних уявлень про реалії педагогічної професії. Способами педагогічного супроводу є: поєднання лекційно-семінарської системи навчання з індивідуальною траєкторією студентів; залучення до виконання досліджень, проектів, олімпіад, конкурсів, творчих заходів, педагогічних експериментів, розв'язання навчальних проблем; моделювання навчального

процесу в школі; керування педагогічною практикою та встановлення співробітництва з вчителями-предметниками та адміністрацією закладів загальної середньої освіти. Кінцева мета педагогічного супроводу – формування у здобувачів прагнення професійного саморозвитку, готовності до педагогічної праці та інноваційної професійно-педагогічної діяльності. Педагогічна підтримка втілюється шляхом створення ситуації успіху через прийоми ценіння – позитивного ставлення до діяльності студентів, щире радіння за їх успіхи.

Ефективність навчання майбутніх вчителів біології зумовлюється розвивальним освітньо-професійним середовищем, яке має забезпечити особистісну орієнтацію освітнього процесу, умови для формування професійної компетентності та успішного навчання студентів. При цьому необхідно дотримуватися принципів елективності навчальної діяльності – надання свободи у виборі навчальних дисциплін, форм, інформаційних джерел, терміну навчання та контекстного підходу, що спрямовує освітній процес на трансформацію навчальних знань, умінь, навичок в професійні.

Підвищенню інтересу до навчання сприяє проблематизований зміст навчальних дисциплін, спрямований на розв'язання професійних завдань та непередбачуваних ситуацій, а також оновлення інформаційної складової професійної діяльності. Організаційна складова розвивального освітньо-професійного середовища передбачає складання індивідуального навчального плану студентів, впровадженням формальної, неформальної, інформальної освіти. Процесуальна складова включає продуктивні технології, методи, засоби навчання, надання можливості спілкування з вчителями-новаторами та освітні події. Також важливо залучати студентів до творчої та евристичної діяльності, стимулювати прояв креативності під час вирішення професійних завдань.

Необхідною умовою набуття професійної компетентності є самоактуалізація майбутніх фахівців, яка є поступовим процесом прояву потенційних можливостей пізнавальної, інтелектуальної, креативної діяльності та забезпечує професійну самореалізацію, уміння своєчасно і ефективно діяти в нестандартних ситуаціях, приймати відповідальні рішення.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок.

Професійна компетентність майбутніх вчителів біології є багатоаспектною категорією і, водночас, необхідною умовою самореалізації в професійному світі та набуття фахівцями конкурентоспроможності.

Процес формування професійної компетентності є складним, тривалим процесом і потребує комплексу підходів серед яких акмеологічний підхід закладає перспективи розвитку та визначає центральний орієнтир професійного становлення майбутнього фахівця.

Акмеологічний підхід до набуття майбутніми вчителями біології професійної компетентності

забезпечує ефективні умови для особистісного і професійного зростання особистості педагога, досягнення ним вершин педагогічної майстерності.

Наше дослідження не претендує на вичерпність, перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо розробку методики підготовки майбутніх вчителів біології до впровадження «ситуації успіху» в освітній процес закладів загальної середньої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Акмеологічна концепція розвитку професійного педагога. Професійна педагогічна освіта: акмесинергетичний підхід: монографія. За ред. О.А. Дубасенюк. Житомир : вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С. 5–57.
2. Вакуленко В.М. Педагогічна акмеологія: досягнення і проблеми. *Філософія освіти*. 2006. №3(5). С. 124–134.
3. Генкал С.Е. Створення ситуації успіху на уроках біології як засобу формування предметної компетентності учнів профільних класів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, № 7(51), 2015. С.223–230.
4. Дубасенюк О.А. Акмеологічний підхід як стратегічний орієнтир особистісно орієнтованої педагогічної освіти. *Проблеми освіти: Збірник наукових праць*. Вип. 84. Житомир-Київ, 2015. С. 25–30.
5. Євтух М.Б., Скорик Т.В. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. *Вісник № 7 (163)*. (2020). *Серія: Педагогічні науки*. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163\(7\)-8-13.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163(7)-8-13.pdf). (дата звернення 20.10.2021р.)
6. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (дата звернення 20.10.2021р.)
7. Концепція розвитку педагогічної освіти (2018). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>. (дата звернення 20.10.2021р.)
8. Ніколаеску І.О. Практичні основи акмеологічного розвитку особистості в умовах освітньо-інформаційного простору: навч. метод. посіб. Черкаси: ОПОПП, 2012. 54 с. URL: <https://ns-ymnasium.org.ua/attachments/article/222/Практичні%20основи.pdf>. (дата звернення 20.10.2021р.)
9. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: навчальний посібник. За ред. І.Л. Холковської. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. 144 с.
10. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>. (дата звернення 20.10.2021р.)
11. Смагін І.І. Структура професійної компетентності педагога: нормативно-функціональний підхід. *Народна освіта*. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5001 (дата звернення 20.10.2021р.)

REFERENCES

1. Dubasenyuk, O.A. (Ed.). (2011). *Akmeologichna kontseptsiya rozvitku profesynogo pedagoga* [Acmeological concept of professional teacher development]. Zhytomyr.
2. Dubaseniuk, O.A. (2015). *Akmeolohichniy pidkhid yak stratehichniy oriientyr osobystisnooriientovanoi pedahohichnoi osvity* [Acmeological approach as a strategic landmark of personality-oriented pedagogical education]. Zhytomyr-Kyiv.
3. Genkal, S.E. (2015). *Stvorennia sytuatsii uspiokhu na urokakh biolohii yak zasobu formuvannia predmetnoi*

kompetentnosti uchniv profilnykh klasiv [Creating a situation of success in biology lessons as a means of forming the subject competence of students in specialized classes]. Sumy.

4. Kholkovska, I.L. (Ed.). (2017). *Profesiino-pedahohichna kompetentnist vykladacha vyshchoho navchalnogo zakladu* [Professional and pedagogical competence of a teacher of a higher educational institution]. Vinnytsia.

5. *Kontseptsiia rozvytku pedahohichnoi osvity* (2018). [The concept of development of pedagogical education].

6. Nikolaiesku, I.O. (2012). *Praktychni osnovy akmeolohichnogo rozvytku osobystosti v umovakh osvitho-informatsiinoho prostoru* [Practical bases of acmeological development of personality in the conditions of educational and information space]. Cherkasy.

7. *Stratehiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2021-2031 roky* [Strategy for the development of higher education in Ukraine for 2021-2031].

8. Smahin, I.I. (2017). *Struktura profesiinoi kompetentnosti pedahoha: normatyvno-funktsionalnyi pidkhid* [The structure of professional competence of a teacher: normative-functional approach].

9. Vakulenko, V.M. (2006). *Pedahohichna akmeolohiia: dosiahnennia i problemy* [Pedagogical acmeology: achievements and problems].

10. Yevtukh, M.B., Skoryk, T.V. (2020). *Akmeolohichnyi pidkhid do stanovlennia profesiinoi uspishnosti maibutnogo vchytelia* [Acmeological approach to the formation of professional success of the future teacher].

11. *Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu»* (2014). [Law of Ukraine «On Higher Education»].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГЕНКАЛ Світлана Едуардівна – кандидат педагогічних наук, доцент; доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Наукові інтереси: теорія та методика навчання (біологія).

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GENKAL Svitlana Eduardivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of biology and methods of teaching biology of the Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko.

Circle of research interests: theory and methodology of teaching (biology).

Стаття надійшла до редакції 01.11.2021 р

УДК 373.1

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-201-77-81

ДРОБІН Андрій Анатолійович –

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та безпечного освітнього середовища комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4414-0465>

e-mail: drobin@bigmir.net

КЛАСИФІКАЦІЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ЯК ЗАСІБ УТОЧНЕННЯ ЇХ ПРАКТИЧНОГО ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний період розвитку освітньої галузі характеризується фундаментальними змінами в теорії і практиці організації освітнього процесу, що викликані підвищенням питомої ваги та змістовим наповненням освітнього процесу інформаційно-комунікаційними та цифровими технологіями, в основі якого лежить технічне, технологічне, інформаційне, ресурсне переозброєння. Ці процеси передбачають оновлення існуючих та створення нових технологій навчання, адекватних сучасному рівню розвитку педагогічної теорії, технологій, техніки, технічним можливостям відповідно до процесів, що тривають у суспільному просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблематики ресурсів та ресурсного підходу в освітньому процесі займалися К.В. Власенко, Д.П. Журавель, О.І. Іванова, М.І. Садовий, І.В. Сітак, Л.П. Суховірська, О.М. Трифонова, О.Ю. Уваров, Т.О. Цецоріна, О.О. Чумак та інші, проте дана проблематика залишається недостатньо розробленою. Зокрема, О.М.Грибан [1, с.606] відзначає, що «аналіз інформаційної бази підготовленості середньої освіти

до цифрової трансформації освіти показав такі негативні моменти:

– відсутність розвиненої методики впровадження цифрових технологій у педагогічний процес;

– відсутність універсальних авторських методик навчання з використанням ресурсів цифрового освітнього середовища (застосування сучасних мобільних пристроїв, гаджетів, інтерактивного обладнання, а також веб-сервісів, мобільні програми та альтернативне програмне забезпечення в освіті);

– низькі технічні можливості педагогічних університетів, що відстають від технічного оснащення сучасної школи, що не дозволяє проводити якісну підготовку вчителів, а студентам вибирати форми та методи навчання на різних типах занять у цифровому освітньому середовищі, що забезпечує можливості прямої та дистанційної інформаційної взаємодії».

Схожі та більш широкі проблеми окреслює Міністерство освіти і науки України у проекті Концепції цифрової трансформації освіти і науки на